

In gesprek met Wytske Postma: de directeur van Stichting De Noordzee

Een gezonde zee met een hoge biodiversiteit, natuurversterkende windparken en ruimte voor vissers en andere gebruikers. Dat is de toekomstdroom van Wytske Postma, die sinds 1 september 2022 directeur is bij Stichting De Noordzee. Ze kijkt terug op een mooi eerste jaar.

Al op jonge leeftijd had Wytske een band met de zee. Ze voer vaak mee op de bruine vloot, waar haar vader als kapitein vakantiegangers over het wad richting Kopenhagen bracht. De schoonheid van de zee, het wad en de natuur maakte een onuitwisbare indruk en vormden haar. Nu nog steeds geniet ze van het strand, onder andere bij Kijkduin, waar ze graag wandelt en over zee uitkijkt.

Combineren van functies

Wytske studeerde internationale bedrijfskunde en heeft naast haar liefde voor de zee ook veel interesse in maatschappij en politiek. In haar loopbaan vervulde ze diverse rollen daarin, onder andere als Tweede Kamerlid. 'Wat zo mooi aan de Noordzee is, is dat alles daar samen komt', vertelt ze. 'Het lijkt een eindeloze vlakte, maar als je er bestuurlijk naar

kijkt is het samengaan van alle functies een complexe puzzel. Waar dat begint te knellen, moeten we samen slimmer zoeken naar oplossingen, zodat iedereen plek heeft. Ik vind dat mooi. Het IDON en het Noordzeeakkoord spelen hierin een belangrijke rol!'

Speerpunten

Wytske: 'Als Stichting De Noordzee richten wij ons op vier speerpunten:

1. De ontwikkeling van wind op zee. We vinden het belangrijk dat fossiele brandstoffen en energiebronnen zo snel mogelijk worden teruggedrongen en dat de klimaatdoelen worden gehaald. De uitbreiding van windenergie op zee speelt daarbij een belangrijke rol. Tegelijkertijd is die grote uitrol ook heel ingrijpend voor de natuur in zee. We moeten de impact van windparken

daarom goed onderzoeken en negatieve gevolgen zoveel mogelijk beperken. Maar: windparken kunnen ook worden gebruikt om de natuur te versterken. Dat vinden wij erg interessant en het vormt het speerpunt in het project De Rijke Noordzee waaraan wij deelnemen. Hoe kan je windparken zo inrichten dat je harde substraten gebruikt voor rifvorming, als begin van een mooi en sterk ecosysteem.

2. Beschermde gebieden op zee. Dit zijn grote aaneengesloten gebieden die beschermd zijn tegen bodemberoerende visserij en andere schadelijke activiteiten [red. lees hierover meer in de vorige IDON nieuwsbrief]. De beschermde gebieden zijn heel belangrijk om de natuur ongestoord haar gang te laten gaan en om het herstel van habitats te bevorderen. Onderzoek toont aan dat de

'Ik geloof erin dat het kan, dat het een kwestie is van samenwerken en balans. Natuurversterkende windparken, het creëren van beschermde gebieden en het behouden van ruimte voor verantwoordelijke visserij en andere belanghebbenden: natuurherstel kan hand in hand gaan met een duurzaam gebruik van de Noordzee.'

biodiversiteit in deze gebieden toeneemt en dat vissen groter worden en langer leven. Bovendien bevorderen volwassen vissen het voortbestaan van de soort en versterken ze het ecosysteem. Dat is ook belangrijk voor de vissers: zij zijn gebaat bij gezonde zee waar je veel en duurzaam kunt vangen.

3. Schone scheepvaart, zoals het tegengaan van het lozen van ladingresten en het bevorderen van stille scheepvaart. Dit laatste is onder andere van belang voor de geluidsoriëntatie van bruinvissen tijdens het jagen op vis.
4. Schone stranden en een schone zee. Het gaat hierbij voornamelijk om het aanpakken van afval in zee en op het strand. Elk jaar wordt er een grote beach cleanupactie georganiseerd, waarbij we samen met meer dan duizend vrijwilligers het Noordzeestrand langs de hele kust schoonmaken. Daarbij kijken we ook naar de herkomst van het afval en hoe we dit afval bij de bron kunnen aanpakken.'

Samenwerking met IDON

'Ik heb het IDON leren kennen via het Noordzeeoverleg, dat regelmatig plaatsvindt. Daar kom ik de DG's en directeuren van de ministeries tegen die deel uitmaken van het IDON. Net als andere stakeholders die betrokken zijn bij de Noordzee, zoals vissers. Ik vind het belangrijk dat we ruimte voor elkaar blijven houden, om zo de balans te vinden tussen een gezonde natuur en andere belangen.

Ieder kan zijn plek hebben op de Noordzee, ook de visserij.

Ik vind het mooi hoe goed het Noordzeeoverleg is georganiseerd en hoe goed het werkt. Ik loop al zo jaar mee in en om de politiek, maar een overleg met zoveel spelers dat zo effectief is, daaraan heb ik niet eerder deelgenomen. Het is bijzonder hoe geïnteresseerd de ministeries zijn aan het uitwerken van het Noordzeeakkoord.'

Hoe kijkt Wytske terug op haar (bijna) eerste jaar?

'Het was een mooie tijd! In de eerste plaats vanwege de boeiende thema's waar ik samen met mijn collega's aan werk en vanwege de effectieve samenwerking met stakeholders in het Noordzeeoverleg. Maar ook omdat ik heel veel over de Noordzee heb bijgeleerd, inclusief de soortenrijkdom die er is. We hebben prachtige kleurrijke naaktslakjes in de Noordzee en anemonen waarvan ik het bestaan niet kende. En af en toe zwemt er een bultrugwalvis langs de Pier, dat is toch prachtig? Ik zie veel meer dan ik ooit gezien heb, dat heb ik enorm leren waarderen.'

Ambitie voor de toekomst

'Als ik kijk naar de huidige staat van de Noordzee, zie ik dat het veel slechter gaat met de natuur dan vroeger. Onze duikers merken al dat de zee warmer wordt en de soortensamenstelling verandert. Op veel plaatsen is de zeebodem een woestijn geworden, grotendeels als gevolg van de bodemberoerende vistechieken die we

lange tijd hebben toegepast. Vroeger was 30% van de bodem bedekt met oesterriffen, maar die zijn verdwenen. Mijn droom is om ervoor te zorgen dat de natuur terugkeert met een rijke diversiteit. Eigenlijk net als op het land: daar streven we toch ook naar een variatie tussen bijvoorbeeld bossen, heiden en graslanden? Dat geldt ook voor de zee. Ik wil dat er verschillende typen natuur tot wasdom komen, met de biodiversiteit die daarbij hoort.

Ik geloof erin dat het kan, dat het een kwestie is van samenwerken en balans. Natuurversterkende windparken, het creëren van beschermde gebieden en het behouden van ruimte voor verantwoordelijke visserij en andere belanghebbenden: natuurherstel kan hand in hand gaan met een duurzaam gebruik van de Noordzee.'

Benut de kracht van de zee!

'En tenslotte willen wij, als Stichting De Noordzee, meer aandacht besteden aan nature-based oplossingen voor opgaven die op ons afkomen, zoals kustverdediging bij een stijgende zeespiegel. Een voorbeeld van zo'n oplossing is de aanleg van riffen, die zowel golven dempen als ecologische waarde hebben. We zijn benieuwd of dit thema binnen het interdepartementaal overleg Noordzee (IDON) past en naar de reacties hierop. Wij denken graag mee over manieren waarop we de fantastische kracht die in de zee aanwezig is kunnen benutten én versterken!'